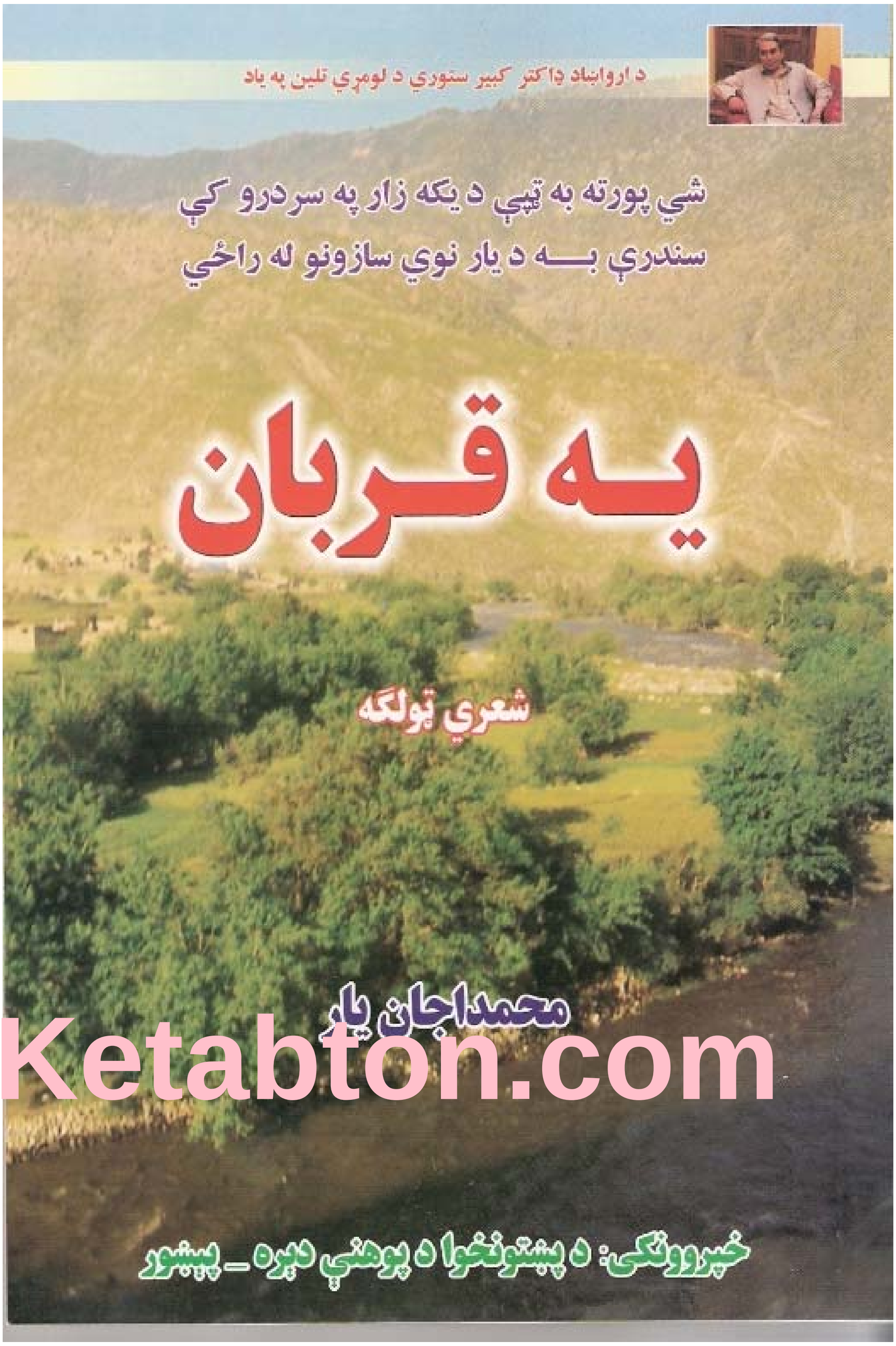

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

ځانګړنې:

د کتاب نوم : *یه قربان*

شاعر :: محمدا جان یار

چاپ زیار :: بصیر بېدار ستوری

خپرندوی :: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

چاپ نېټه :: اپریل 2007م /1386ل ـ حمل

چاپ شمېر :: 1000 ټوکه

کمپوزر :: ذبیح شفق

چاپ او کمپیوټرځای

د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه ـ پېښور

Tel:2564513/ Email:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يه قربان

شعري ټولګه

شاعر:
محمدا جان يار

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـــه وکتـای پـــر پېچ زلفــې د تــرکــــو
چې په هر تار مې و زړه ته جنجال پرېووت

"حمید بابا "

هنـر پخپلـه پېچلتیـا ده، کـه د مانـا پېچلتـا وي او کـه د وسـیلو (ژبـه، رنـګ، تـار، شـونډو، غـاړې، پـردې) حمیـد بابـا د پاسـني بیـت پـه لـومړۍ مـصرع کـې ژبـه اړولـې ده. (کاشـکې) د ترکو پر پېچ زلفې مې کتلې مه وای، ځکه چې...

دلتــه مــا لــومړۍ مــصرع د شــعري وزن (تــول) ځنــې ژبنــي وزن (تــول) تــه واړولــه او هاغــه آهنګ او موسیقي، چې په شعري وزن کې یې لاره، اوس یې نه لري. یوه بله بېلګه:

سبا به بیا کډې بارېږي
د دشت ګلان به ستا لمنې بویوینه

ابهـام او ایبهـام دواړه خـوږې خوېنـدې دي، چـې د شـعر پـه بـام اشـارې کـوي. پـه دې لنـډۍ کـې د کوچیـانۍ پېغلـې انځـور دی. پـه ښـکاره خـو پکـې کوچیـان او کوچیـانۍ نـشته، ولـې د کډو بارېدل د کوچیاني ژوند نړدې (قرینه) نښه ده.

دغــه راز د ګلانــو غــاړې ددې لپــاره هــسکې دي، چــې ســتا لــه لمنــې یــې خونــد او رنــګ اخیــستی دی. اوس چــې ســړی هــر څــومره دا مانــا پراخــوي (تفــسیروي) او راســپړي (تعبیـروي) ځـای پکـې شـته. ښـکلی خیـال پـه لنډ شعر کـې راغلـی دی، نـو ځکـه شـاعر کـولی شـي د اوسـني وخـت بوخـت او سـتړي انـسان تـه داسـې لنډ او د خنـد شـعرونه ولیکـي، چـې پـه لږه شېبه کې د چا ذهن دمه کړي یا وپاروي.

چې وهي د فکر ژامې باندې شخوند
زیــاتوي هــومره خـبره مـزه خوند

پېچلتیــا او لنــډوالی خــور او ورور دي، چــې د حــساس ذهــن خاونــدان پــسې ګرځــي. نــه وایـم چـې سـاده "پېچلـی "(سـهل المتنیـع) ګونـدې هنـري ارزښـت کـم وي. توبـه توبـه داسـې نـه ده، ښـکاره داسـې ښـکاري چـې دا شـعر خـو هرڅـوک جـوړولی شـي، خـو زه وایـم چـې دا شـعر ډېـر کـم شـاعران جـوړولای شـي، ځکـه پـه سـهل المتنیـع شـعر کـې بـه د کـلام پرېـووت سـاده وي، خو مانا به یې زوروره وي.

د حمزه بابا دا شعر خو سړي ته د ملنګۍ کچکول ورپغاړه کوي:

څومره په ما ګران دي د اشنا لیدل
لاړمــه بیــا راغلمه اوس بیا ځمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیا راتګ ورسره شته، د وخت پرله پسې والي یې دومره په اسانه او خوږه ژبه اچولی، چې بل څوک یې نه شي دا ډول اچولی او یا به یې په بل ډول اچوي.

"یار" زه دېرش کاله پخوا راهیسې پېژنم. ډېر مهربانه او خوږ دوست دی، همېشه یې خوله له خندا ډکه وي. هاغه وخت موږ دواړو د ښوونځي ترانې د ښه راغلاست نظمونه او انتقادي نظمونه لیکل. کونړ کې دغه وخت رازقي نړۍ وال له موږ ټولو مخکې و، ځینې نور کسان هم و، خو اوس مې نومونه هېر دي.

"یار" د غمونو او دردونو شاعر دی. ده په پرانېستو سترګو د خپل هېواد ستره غمیزه لیدلې. هغه په هرڅه چې یې وس رسېدلی په ظالم ګوزار کړی دی. ډرامې، لنډې کیسې، ترانې، رومانونه او شعرونه یې لیکلي دي.

"یار" ډېر ځلې د پوهې خبره کړې ده او د زړه خبره یې هماغسې ناوې پرې ایښې ده، خو شعر یو احساسي شی دی، ځکه نو شاعر له دې احساسه مه لرې باسئ. هغه ته مه وایئ، چې مه ژاړه، هغه ته مه وایئ چې مه خانده. هغه ته مه وایئ، چې ستاسو په څېر شي، که داسې وشي نو ګناهونه به پټ پاتې شي. ځناورتوب به لا زړور شي او ناخوالې به خپلې منګلې سرې کړي.

بل دا چې هغه ستاسو په څېر اروا نه لري، هر څومره چې دا احساس شي، چې اروا ته ننوتی وي، هغومره ستاسو د اروا او غږ اورېدلی شي. آد لوی استاد الفت خبره ده وایي: "شاعر ځکه په تاسو ګران دی، چې ستاسو د زړه خبره کوي". شاعر د انسان د ټولنیز ژوند سره یو ځای پیدا شوی، د شاعر خبره موږ ته لکه یوه پاکه او خوندوره خبره ده.

شاعر په مشرانو او کشرانو یو شان ګران دی، یواځې په هاغو کسانو نه وي ګران، چې خیرن ایمانونه لري.

په کلیمه خو ناپاکان خپل ایمانونه مېنځي
ماته په وخت د ځنکدن یوه ټپه ووایه.

علي ګل پیوند

هامبورګ، جرمني

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساندې

سپين ږيري بابا په خپل سر باندې لونګۍ سمه کړه، بيا يې غاړه تازه کړه، هر چا د هغه مخ ته کتل، چې بابا به څه خبره کوي؟ بابا يو نظر د ناصر باغ کېمپ خړو کېږديو ته وکتل، بيا يې يو سوړ اسويلی وکړو:

ـ ارمان ارمان دی خپله وطنه !

د سپين ږيري بابا د زړه د تل نه راوتې اسويلي د هر چا په ذهن سوالونه راپورته کړل، خو بابا د زړه خبره په زړه کې پاتې نه کړه:

ـ موږ به خامخا ځو اخر تر کومې به د "پردو "لاس ته ناست يو ؟

زه يو خوا ته ولاړ وم، دغه هرڅه مې ليدل، ماته د سپين ږيري په خبرو کې ډېر لوی اعتماد واضحه ښکارېدو. خبرې وشوې او هر څوک د خپل خپل سوچ سره په خپله مخه لاړل، خو زه بيخي اتاله پاتې شوم. د سوچونو يو داسې خړ سېلاب په خپله غېږ کې واخيستم، چې "ورکې د نظر د حدونو بيخي پته نه لګي "

هو، وطن، وطن وي، خپله خاوره خپله مور وي، د لوی افغانستان هاغه بې شمېره ګلالي ماشومانو ته مې خيال شو، چا چې تراوسه صرف د خپل وطن کيسې اورېدلي دي. چا چې تراوسه صرف د خپل کور کلي تصور کړی، خو لا په خپلو سترګو يې د خپل بابا وطن نه دی ليدلی او بيا د فکرونو په نيلي سور د پښتونخوا د حدونو نه ډېر لرې لاړم ان تر اروپا ورسېدم. دلته مې ډېر افغانان په نظر راغلل، د هغوی په مخونو که هرڅو د لږ څه اطمينان نښې ليدل شوې، خو ما په دغه اطمېنان کې د تالا واله افغانستان عکسونه واضحه ليدلی.

زه د اروپا په ښاېستونو کې ورک ورک ګرځېدم، چې د کبير ستوري نوم مې تر غوږه شو، زه پښه نيولی شوم، په دې خيال چې دا واورم، چې زما د دغه محترم مشر تذکره څوک کوي، چې سترګې مې واړولې نو هلته د کونړونو د خاورې يو بل حساس وطنپال او پښتوپال پښتون ولاړ و. ما په لومړي نظر کې هغه وپېژندو، ځکه چې ما د غه قام پرست ملګری د خپلو ليکونو په هنداره کې د ورانډې نه ليدلی و. دا محمد اجان يار و. يو شاعر، يو ناول نګار، يو افسانه نګار او ددې هرڅه نه سېوا په خپل قام او خاوره کې محمدا جان يار !.

"يار "ماته وکتل، د ملګرو ټولګي نه راووتو، جوخته غاړه يې راکړه، بيا يې زما په اوږه لاس کېښودو، زه ورسره په درنو درنو قدمونو روان شوم. ماته يې غلي غوندې وويل:

ـ ملګريه ! زه نه پوهېږم، چې څنګه به يو ځل بيا په خپله خاوره سپرلی وينم؟ کله به د هاغه رنګونو او ښاېستونو سيلونه وکړم؟ کله به د خپل کونړ په سپرلو کې د ځوانۍ خاپونو لټون وکړم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما د هغه مخ ته وکتل، نو راته پرې د فکرونو او سوچونو تورې لړې واضحه ښکاره شوه:

ــ نو دلته خو هرڅه شته او په افغانستان کې دداسې ژوند تصور نه شوی دی او نه کېدی شي؟

محمد اجان یار یوه اوږده ساه راښکه او ویې ویل:

ــ روره ! وطن، وطن وي او مور په دې هم پوهېږو چې دا هرڅه راسره چا وکړه او بیا یې وویل:

وطن یې زموږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل بــه بیا کله دې سرونو ته راځي

ما د محمد اجان یار دغه شعر د زړه په غوږوونو واورېدو او د احساساتو په ژبه یې پوه شوم، ورته مې ویل:

ــ یاره ! ستا شعر خو زه داسې وبوږنولم. هغه بیا یو سوړ اسویلی وکړ او ویې ویل:

ــ وروره ! دا شعرونه نه دي، دا څړیکې دي، چې د زړه د تل نه مې راځي. بیا یې وویل:

"یار" ته خو راواخله د وطن کیسه
لګي په ده ښه د کابل جان کیسه

ما به څه ویل، چې محمد اجان یار بیا وویل:

خدای زده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کـــارغـــان د بـــل وطن راغلي

❋ ❋ ❋

د نیمو شپو ټپې دي ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

محمد اجان یار شعرونه ویل او زما د زړه زخمونه تازه کېدل، ځکه چې زه د پښتون قام په دغه بدبختۍ زهیرېدم. ماته هاغه ټول تاریخي حقیقتونه مخ مخ ته کېدل د کومو په ذریعه چې په شعوري توګه د پښتون قام د وجود د تالا والا کولو هڅې لا هم روانې دي. ما دا سوچونه کول، چې خدایه نن به څومره حساس شاعران لکه د محمد اجان یار د وطن ساندې وایي؟ څومره بې کوره پښتانه به د خپلې خاورې په ارمان وي؟ خو دا د حالاتو جبر دی او د محترم رحمت شاه سایل خبره چې "جبر نازولی وي" نو مور د وخت څپېړو ته مخونه نیولي دي، تر کومې به مو وهي او چرته به مو رسوي؟ موږه یې تعین نشو کولی. ما به لا نور سوچونه کول، چې محمد اجان یار راته وویل:

ــ ولې ملګریه ! ته خو لکه چې خپه شوې؟ بیا په خندا شو ویل پرېږده سوچونه په دې به عمل کوو ، چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د جانان غمه په خندا دې تېرومه"

زه خو ګوره په دې هم پوهېږم، چې:

صفــــا صفـا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپینه خوله درکړم

مـا ورتـه وویـل، چـې "یـاره" مـنم چـې سـتا پـه شـاعرۍ کـې رومانیـت هـم شـته، تغـزل هـم شـته، روانـي او موسـیقیت هـم شـته، خـو پـه مجمـوعي طـور دا د وطـن سـاندې دي. دا د وطـن نـه د لـرې والي احساس دی، زه ستا ددې شعر نه هم خبر یم، چې:

دې خوار نصیب رابېل کړم د وطن د تاترو نه
پیدا ومـه خـزان کــې پـه خزان ورژېدم

"یـار" چـې زمـا نـه خپـل دا شـعر واورېدو، نـو پـه سـترګو کـې یـې اوښـکې راغلـې، دومـره قـدر یې وویل، چې هو لایقه ته ما پېژنې! زما د ژوند دغه یو ارمان دی، چې:

دا زړې حجرې به کله شي ابادې
پکې غږ د یه قربان او بیا غزل شي

مـا د "یـار" پـه اوږه لاس کېښود، ورتـه مـې وویـل: غـم مـه کـوه وروره! پـه تـوره شـپه پسـې سـبا راځـي او دغـه وخـت یـو افغـان ماشـوم پـه چغـه وویـل، چـې: "واخلـئ تـاوده وړي، واخلـئ تـاوده وړي" ددې چغـې سـره زمـا د فکرونـو لـړۍ وشـلېدله، چـې خیـال مـې وکـړو نـو زه د ناصـر بـاغ د کېمـپ مـخ تـه ولاړ وم او وړو وړو افغانـانو پـه بوجـو کـې د لارو نـه کاغذونـه راغونـډول. مـا یـو سـوړ اسـوېلی وکـړ، پـه درنـو قـدمونو د هاغـه ځـای نـه روان شـوم. د ځـان سـره مـې دومـره قـدرې وویل:

د ظالمانو دې کور وران شي
چې یې تالا کړل زموږ ښکلي ګودرونه

لایق زاده لایق
ډایرېکټر
ریډیو پاکستان ـ کوهاټ
27 مارچ 2007

(c) ketabton.com: The Digital Library

هاغې پورې تاترې نه
پورته غږد یه قربان شو

بیا د کوم لاروي زړه کې
ښکته پورته خپل جانان شو

زه هم واخیستم یادونو
یوې ټپې ته مې ځان جوړ کړو

چې ناڅاپه راکټ راغی
ډز شو کلی زموږ وران شو

2005/3/16

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه بلبل مې ژاړي چې ګلزار وسوځېده
پردي اور کې زمونږ کلی او ښار وسوځېده

بیا بلې بلا کړه زمونږ وران کلي ته راوړه
ستي لوړ مازدیګر شولو سهار وسوځېده

د کلیو شنو ګودرو باندې بل غم راپرېوتی
د لوېي لارې په سر ها غټ چینار وسوځېده

کوڅې له برېتورو نه هر کلي کې خالي شوي
منګي شول دړې وړې چې سېتار وسوځېده

په چم کې به مې بیا د یه قربان غږ نشي پورته
ټپې شولې سرسامې یکه زار وسوځېده

راټول شول اسویلي د لیلی دښته کې لمبه شول
د هر پښتون یتیم وریکې پلار وسوځېده

په سوي کڅ مې لا پسې سکروټې راورېږي
له دې غمه زخمي زړګی د یار وسوځېده.

2003/3/13

کولن، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د وينو څاڅکي راوربږي د ګلونو چم کې
د انځورونو تماشې دي د رنګونو چم کې

ازغو نيولي په منګول کې د وږمو وزرونه
لوخړې خپرږي د باروتو د عطرونو چم کې

د مينې خيال خو د هنداري په پنجره کې بند دی
دا سترې وړی کله خوب وړي ښاپستونو چم کې

کوڅې خندا به بيا هېلبند دښتو کې پورته نشي
خوښي به رانشي هېڅکله د زخمونو چم کې

سندرې ګرانې شوې بلبلو ته د عشق په ژبه
مړې ولولې شولې د خوارو ارمانونو چم کې

وږمې خورې کړه ننګرهاره د ګلونو ښاره
چې په خندا شي نارنج ګل د وربلونو چم کې

وځي ياغي خيالونه خامخا ياغي مغزونه
زلمي به پورته کړي ګردونه اتڼونو چم کې

د يار په وچو شونډو هله به خندا خوره شي
چې ژړا بس کاندي سندرې د سازونو چم کې

2001/6/18

کولن، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په مینه مې رقیب له لاسه اور ولګېده
د ښکلو چم کې غلې غلې شور ولګېده

غماز راته په مینه باندې اور کړلو راپورې
په سپینو پرښتو باندې څه تور ولګېده

باران غوندې نظر یې اوربېده زما په لوري
افسوس چې په جانان مې اثر نور ولګېده

دا ستا نازو مکېز مې په لېمو کې دی ساتلی
قاتل د مینې راغی زړه مې خور ولګېده

سور لاس د غمازونیوه مرۍ زما د مینې
د هر چا ګوزار سم زما په کور ولګېده

اشنا د خولې خبرې مې په زړه باندې پټې دي
د یار غزل په زړه زما ټکور ولګېده

2003/8/2 جرمني، کولن ښار

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شم ماشوم کله سکروټو او سپرغو سره لوبېږم
سین په غاړه سپینو شګو، کوټنو سره لوبېږم

د هار سرو غرمو ته رغړم د سین سپینو شګو غېږ کې
هاغه چم ګاونډ ماشومو جینکو سره لوبېږم

د سپېره ډاک خړو خاورو د اغزو منځ کې مې شپه شي
دې خزان وهلي بڼ کې سرو غوټو سره لوبېږم

د ماښام توره تیارو نه کړمه څېرې لمن ډکه
د خپل وران کلي کوڅو کې له کوتو سره لوبېږم

خیال کې اوړي راوړي هغه ماشومتوب او زلمیتوب مې
لاړ شم هاغې وخت شېبو ته اند پښنو سره لوبېږم

او سنی پړاو د ژوند خو بیخي هسې ګچې ګول کړم
تش باد بړي اسویلي مې له سلګو سره لوبېږم

دا تراخه حالات چې یاره کله ستا عقل یاغي کړي
لاره ورکه شي له مانه لېونو سره لوبېږم

2005/12/9
جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوله

کچکول د خیر مې دی په غاړه د بل چا وطن کې
الهي نوره سوله راولې زما وطن کې

څو مره اوږده شوله په مونږه دا غمیزه نوره
بچې راوړي د نفاق توري بلا وطن کې

د غم غدۍ رالګېدلي ده په مونږه باندې
وشول بې رحمه تالانونه زما او ستا وطن کې

نور دا غریب ملک له جګړې نه په امان کړې ربه
یار شو بې واکه خپلې ابۍ او د دادا وطن کې

1993/6/18
کولن، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

قاتلان په غاړه ډکې ګردنۍ وړي
دا ښکاريان زما د غرونو غرڅنۍ وړي

څه تالان مې په ملي شتمنۍ وشو
دې ريښې رېښې ګرېوان نه مې تنۍ وړي

هديرو نه مې هډوکي ځي پنجاب ته
د کونړ د غرو نښترې خو دوبۍ وړي

لېوني لېوان راغلي زمونږ غرو ته
په غاښونو کې ددې وطن هوسۍ وړي

لړ راکوز شه د رباب کوزو پردو ته
دښمنان دې ادم خانه درخانۍ وړي

د بل چا په ښا پست تېر نه وځې ياره
مَېن زړونه ستا د خپل چم لېونۍ وړي

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کوم ګرېوان به تر لمنې پورې دوه شي
چې د چا په سترګو پورې تور کجل شي

لېوني به خپل ګرېوان تنۍ، تنۍ کړي
چې وربل يې پاس په وربځو ول په ول شي

ټول بدرنګه دې مخ خپل کلي ته ستون کړي
چې ښاپېست زموږ د کلي يو په سل شي

دا زړې حجرې به کله شي ودانې
پکې غږ د يه قربان او بيا غزل شي

د دې خپلې خاورې مينه راسره ده
په قسمت که د وطن ناوې مې مل شي

چې د يار په کور چا اور دی لګولی
د هغه په کور دې هغسې اور بل شي

2001/4/12
جرمني، بون

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شونډې اغزو بيا په ګلونو ايښي
مالګې غماز په پرهرونو ايښي

قاتل د ګلو اوروي اورونه
د غضب نښې يې په زړونو ايښي

افسوس له دې برې بې وسۍ له لاسه
سرونه موږ په زنګنونو ايښي

بيا به له کومه شي هغه ننګيالي
چې سپينې توري يې په سرونو ايښي

ساتي به هغه خپل وطن له غيرو
چې هتکړې يې په لاسونو ايښي

مور دې پې بوره شي پښتون خو نه دی
له زوړ دښمن سره يې لوزونه ايښي

د تورو زېرمو د نيولو په نيت
زورور هرځای کې دامونه ايښي

بې اسو پلو نور څه کوی شي ياره؟
دښمن دې بيا په کورګامونه ايښي

2003/5/22

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دا ځل درانه ګامونه اخلم په کرار ځمه
څو پښتانه ګامونه اخلم څو هوښیار ځمه

دلته دا ټولې لارې ګوره هدیرې ته تللي
ځانته به نوې لاره ګورم پخپل وار ځمه

په زړو لارو زیاتي نه ځم ستنوم ګامونه
د مینې لاره باندې هر کله سرشار ځمه

ډېرو له ځان سره په بدلو لارو بوتلمه زه
چې اسوېلو وي پاکه کړې په دا لار ځمه

په منصوري لاره یار درومې د جانان کلي ته
که رقیب لارې ټولې بندې کړي په دار ځمه

2004/5/16

جرمني، کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د مخ ښا پست دې د زلفانو په تورتم واخیست
دې توري شپې رانه دا سپین سحر یو دم واخیست

په تروږمۍ کې را ایسار یمه رڼا ده چېرې؟
پخپل نصیب کې مې ټول عمر د چا غم واخیست

په خلیته لارو چې درومې خود به لوېږي هغه
کسم که بیا مې په بدل لاره قدم واخیست

هره ادا به دې د زړه تاخچه کې ساتم اشنا
که دې په مینه کې قدم راسره سم واخیست

خپلو وروښو دم په پردو په غشو وویشتمه
د نفاق اور د یار په کلي کې هر چم واخیست

2005/1/6، کولن، جرمني

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوعا

ربه توبه مې ده چې هسې ګنهګار نشمه
زمونږ امام پسې کافرو اقتداء کړې ده

په سجده پراته شېخان اوس هغه وعظ نکړي
بیا یې سیاسي بازار کې چا سره سودا کړې ده

خوشې ټول عمر دې بدل واعظ ته ولې ناستوم؟
خلکه اسلام په نوم ده څومره ناروا کړې ده

هر څوک به لولي اوس زمونږه د نادودو کیسې
د تباهۍ وسه په مونږ باندې هر چا کړې ده

یمه پوه شوی چې هر څه مې پردي کېږي رانه
خپلې پښتو باندې مې دا ځل بسم الله کړې ده

ټینګ پښتانه ګامونه اخلم یاره ورو ورو به ځم
راته په خوب کې خوشال خان بابا دوعا کړې ده

2005/2/28 جرمني، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

اوښکې ګرېوانه کې لارې لارې ځي
خولې نه مې اوږدې اوږدې کوکارې ځي

اوردی لګېدلی په نصیب زما
ځکه مې له سترګو اوښکې دارې ځي

لولپه شو هسې دا ګوګل زما
کوکې مې له خولې نه له ناچارې ځي

هرڅه نه حالاتو سم بې غمه کړم
چیغې مې هرخوا ته خوارې خوارې ځي

ګرځي غمازان د یار په کلي کې !
سوې اسویلي مې په څو وارې ځي

2003/12/20، کلن، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلا

دا ستونی مې راډک شولو ژړا راغلې ده
کاله ته مې د بل وطن بلا راغلې ده

خپه نه شئ جانانه زما د پېره بې وسې ده
دا لویه بدبختي مو ور ته پخوا راغلې ده

په ډېرو د کپسې غوندې ناسته دا بلا ده
په هېچا دا سې نه ده چې په ما راغلې ده

زما زنګینې تورې نه لا اوس هم په لړزه ده
خودا ځلې په زور ددې دنیا راغلې ده

ددې بلا قوت او یاره ستا خالي لاسونه
خو ستا د کور بېتي ورسره صلا راغلې ده

2004/12/31 کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

وچې نه کړې اوښکې دې په مخ باندې
وچ پتري د وچو شونډو اوبه غواړي

بیا ولاړ ملنګ دی دروازې ته دې
سترګو نه دې مات کچکول کې څه غواړي

2006/1/28

* * *

څلوريزه

دلته خو هر څوک خپله طالع ښه ازمايلې ده
پام کړه زوروره ! ستا هم شپې ورپکې ګرانې دي

دې کنډو کپر کې له ډېرو نه ساه وتې ده
دلته ارادې د يرغلګرو پښېمانې دي

2004/6/5

جرمني، بون

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکرې

راځئ چې وکړو سندرې زړو کې
پیدا کړو ښې ښې شان خبرې زړو کې

ځان به راونغاړو د ترخو نه زیاتي
نه ساتو بس دی زورورې زړو کې

د اتفاق او د ورورۍ په تمه
کینه نور نه ساتو هېچرې زړو کې

د نوي ژوند ساز ته به غوږ ونیسو
چې شي ترخو په ځای شکرې زړو کې

یو ځای به وخاندو په ګډه سره
چې ارزوګانې مو شي غوره زړو کې

ځئ چې ګېلو او له ناندرو نه وځو
هیلې پیدا کړو معتبرې زړو کې

وکړو خبرې د منطق په ژبه
ورک کړو دا ډار وېره او لرې زړو کې

یاره یو بل ته سره غاړې وځو
خبرې یو شي لرې او برې زړو کې

جرمني، کولن کوروایلر 2001/9/7

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړه مې نرى د پيپل پاڼه کې سلام دروړي
څه نوى شور رالګېدلى دى پېغام دروړي

زمور له پاسه د رڼو ستورو مرى غوڅې شوې
ډېوې شهيدې شوې ورغوي کې ماښام دروړي

شفق له ستوني نيول شوى ترې سرې وينې څاڅي
سرې ماښام څاڅکي د وينو ګام په ګام دروړي

د سپېرې دښتې لاروي په جل وهلى آشنا
د کونړ سيند نه پښتنه درته ډک جام دروړي

دا کوزې لارې تولې بندې دي، پاس لاره څاره
د کوتر کوتره په وزر کې حال د بام دروړي

په صراط وړي به، هرڅوک يار ګنهګارې نغمې
ډېر ګناهونه به د وران جومات امام دروړي

2002/6/4

جرمني، کلن راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وطنه زما تنه زه له تانه پاتې شوم
نصيب دې زما ورک شي له جانانه پاتې شوم

پردي اسمان دلاندې تورو وربځو کې مې ګوره
خبر نه يم له ځانه چې له ځانه پاتې شوم

د وخت د ناکردو نه رانه پاتې کلی کور شو
اشنا سره بې لوزه او بې ايمانه پاتې شوم

ترخو ترخو حالاتو کړه خندا له مانه هېره
ټول عمر مې ژړا ده له خندا نه پاتې شوم

هر چا دي رسولي قافلې خپلې منزل ته
دا زه لېونی يوازې له کاروانه پاتې شوم

کړې مېچنې موږ باندې واعظ له لاسه وشوې
دده په اوتو بوتو له جهانه پاتې شوم

اوس ما ته ياره پاتې د اسرې ځای چېرې نشو
خالي لاسونه سرګردانه پاتې شوم

2004/3/11
جرمني، روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي یو بل سره دښمن شولو
هیلې نورې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په ویر شهیدې ارواګانې شوې

شرم، غیرت تللي ککرو نه دی
تور چم کې سوالګرې مې بیبیانې شوې

لاس ترزنې کېناوه حالاتو یار
پاڼې د تاریخ یې تانې تانې شوې
2002/1/3 کولن، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

راځئ په ګډه د کونړ غرونو ته لاس پورته کړو
چې له ځنګلو یې د نښترو جنازې لاړې

پردو قاتلو مې په غرونو باندې لوګډ کړې
له هر نښتر د زړه نه سرې ترازې لاړې

هېڅوک د مه ویلو نشته هډیره دی وطن
هم مې د وران کلي کنډرو دروازې لاړې

د تور لینګیو او د وخت وږي چړي له لاسه
ټولې دنیا ته مې څه خوشې اوازې لاړې

سترې بېبیانې شوې بې ستره په پردو کوڅو کې
د بې پردۍ زموږ هرځای کې انګازې لاړې

زه به تر مرګه له همدې ناخوالو سر ټکوم
یاره دنیا نه ارمانجن او بې مزې لاړې

2005/3/4، جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د رقیبانو په زړو بیا ډېره غوسه پرته ده
په ژوبل زړه کې مې د وران کلي کیسه پرته ده

قاتل د حسن راګډ شوی مینې قتل شولې
د غره هوسۍ مې هم سوری، سوری سینه پرته ده

ګرد دي په سپین مخ باندې پروت دي وچې شونډې ښکاري
خدای خبر خیال کې درته کومه تلوسه پرته ده

مونږه د ژوند په اوږو وړي تل درانه بارونه
زمونږ نصیب کې بس همدغه سلسله پرته ده

دغو حالاتو ته چې ګورم خندنی غوندې شم
راته د ژوند په هر پړاو کې دسیسه پرته ده

سپېرو بادونو یکه زار له غرو هوجرو نه وړي
هغه له ښکلیو ډک مالت اوس هدیره پرته ده

غوټۍ د هیلو د ارمان په لمبه، لولپه شوې
وایه ته زمانې ستا راسره په څه پرته ده

تقدیر زمونږ له جهنم د سرو لمبو سره دی
تل پښتنه خاوره په جنګ کې تکه سره پرته ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــــه اوروه دې د ســــکروټو بارانونــــه پــــه مــــوږ
د آزادۍ مــــې د وطــــن ســــره وعــــده پرتــــه ده

چــــې دې حېرانــــې ورځ تــــه وګــــورم پــــوکي بــــادوم
يــــاره ســــتا فکــــر کــــې همدغــــه وسوســــه پرتــــه ده

2006/2/6

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ټول عمر را نه هسې په توبو تېر شوی دی
بې کاره لاس ترزنې په فکرو تېر شوی دی

د ژوند په راز خبر نشو لو پټې سترګې ګرځو
ډېر وخت مو په ګوندۍ او تربګنو تېر شوی دی

بې علمه به یو ګام پښتو نه چېرې مخکې نشي
دا ځومره بلا وخت دې په جنګو تېر شوی دی

ساعت ګړۍ خو نه ده له مودو مودو تېر و تې
هر دم قدم ستا ټول په غولېدو تېر شوی دی

هر چا شپې ورځې تېرې په خوښۍ او خوشحالۍ کړې
ټول عمر د یار تل په اسوېلو تېر شوی دی

2001/4/20

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنور

کوڅې زموږ د ښار د لېونو نه خالي نه دي
دا غرونه د وطن مې د زمرو نه خالي نه دي

شپونکیه ګوتې پام کوه شپېلۍ نه لیرې نکړې
ډاګونه تاترې دې د رمو نه خالي نه دي

تالا والا کڅونو کې به وخاندي ګلونه
ګوګلې خامخا له اسوېلو نه خالي نه دي

شپې د ټټګ ټکور ورپکې هر وخت کې تودې وي
هوجرې د پښتنو له مېلمنو نه خالي نه دي

روانې قافلې پسې خو ځان رسول غواړي
دا کړپې ګرانې لارې له لوېدو نه خالي نه دي

دا چوپې سندرمارې به بیا ځلې په ګډا شي
وستلې میدانونه هم زلمو نه خالي نه دي

ډوله ته به رادانګې څنور ځوانان د کلي
جذبې د پښتنو یاره پښتو نه خالي نه دي

2001/9/24
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شړنګ د سپېتار غېږ د جانان شغ د نښترو غېږ کې
په سردرو کې رالوی شوی یم سندرو غېږ کې

ځي راځي غوږ ته انګازې مې لا هماغه شانته
کله به پورته شي منګو بغا ګودرو غېږ کې

څُمان به بیا زلمي کونړ د سیند په غاړه تش کړي
شوګېر و هلي به وېدې شي زورورو غېږ کې

په شاړو دښتو او درو کې به تېږې پورته شي
سوله به راشي د هوا سپینو کوترو غېږ کې

شي درې وړې منګوټې به مېکدو په غاړه
ځوانان به وړي خواږه خوب وي سترګورو غېږ کې

کم به نصیب وي یاره ستا د تېږې وار چې راشي
چې ارمانونه په خندا کړم در په درو غېږ کې

2004/10/19، راین په غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ما مې چونګړه جوړوله رقیب ورانه کړله
د زړه په سر راته هغه خونه ودانه کړله

دربانډې پوه یمه مطربه تال دې بل شانې دی
ښنګ په هوجره کې دې بدل نغمه روانه کړله

سر چپه کوډې د حالاتو جادوګرو کړې
خومره خوږه مینه یې بېلې ما او تانه کړله

د غزل توري به د تورو سترګو تور کې ساتم
که شاعري مې له سایل او د کاروانه کړله

هله به یاره ښه شعرونه او غزلې لیکې
که دې ټپه بیا له سندرو یه قربانه کړله

2003/3/14

جرمني، کلن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لار

عذابونو زېږولی یمه شېخه
ولې ورکه دې کړه مانه د جنت لار

چې پخوا دې کړې هاغه خبرې نه کړې
تا کړه ثنګه د سوچه اسلامیت لار

کله هم خو داسې نه و چې تا وکړل
ده معلومه موږ ته ښه د شریعت لار

د سوچه ږیرې او ښې سپینو جامو سره
ستا لپاره وه جومات د شرافت لار

خوشې هره خوا دې وکړل اورونه
اسلام هېر کړو تا نیولې د قدرت لار

خوار ولس دې د بلا په خوله کې ورکړو
ورته جوړه دې کړه ژوند کې د ذلت لار

په دېوانو یې خپل دین له مرۍ ونیو
یاره ورکه شوه پښتو او د غېرت لار

2002/6/4
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنډر کنډر وطن کې مې سلګونه بل څه نشته

مزار ته مې د اوښکو ډېوې هر ماښام راوړه

کولن، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

بازان خبرې غواړي

خيالونه مې په زړه کې د جانان خبرې غواړي
غمونو او دردونو کې خواران خبرې غواړي

بې پلاره ماشومان زمونږ د وران کلي کوڅو کې
يه خلکه دا به ثنګ شي يتيمان خبرې غواړي

دي لارې جوړې کړي يتيمانو په مخ اوښکو
د وير له لاسه دلته لوند ګرېوان خبرې غواړي

ړندې شوې هغه مينې حسن ګونګې ښاپېرۍ شوې
ګذران د مينې ګران شو عاشقان خبرې غواړي

رالوتي تور کارغان مې په فضا باندې کاغ کړي
زما د غرو سرونو کې بازان خبرې غواړي

ځان جوړ که ياره شا به چې نن ستا د ټپې وار دی
غوږ غوږ دي تاته هله شاعران خبرې غواړي

2003/7/5 جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه دې نیولې تل د ځان په دوعاګانو ده
خیر به کله غواړې دغو خوارو پرګنو لره

دا خو زنځیري دي بېخي تمه تړې نه، نه کېږي
هېڅ ورتګ په کار نه دی میالي صیب لېونو لره

خوشې دي عبس ربه په دې خاوره ښېندلي دي
هم دې اتفاق نه دی ورکړی پښتنو لره

دې د وخت لوتمارو ځانله دنګې ماڼۍ جوړې کړې
پاتې په خالي میدان پښتون دی تربګنو لره

اړوې لاسونه بیا غورزي کوې پردي ډول ته
نه ښایي بدرنګه ګډاګانې مېړنو لره

بې له هغې بدو سترګو یووړه پښتنه ناوې
مورې لوګی نه کړي حاجت نشته سپېلنو لره

هېڅکله به یار دا سې حالاتو سره جوړ نه شي
ګوري دې څه بله چاره خپلو اندېښنو لره

2005/11/13

جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوا ته رانزدې شه چې خپل زړه درکړم
دې نه زياتي ووايه نور څه درکړم

ته دې هم د زړه نه راته ووايه
لوظ به د مينې همدا زه درکړم

ښه صفا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپينه خوله درکړم

خوا ته مې نزدې کړه خير دى ومنه
مينه کې رازونه به ډېر ښه درکړم

کله چې دې زړه کې يار ته ځاى ورکړو
راشه بيا به شونډو نه خواږه درکړم

2003/7/5

جرمني، راين

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غمونه او دردونه مې خندا ته نه پرېږدي
بېلتون لارې نيولي ما اشنا ته نه پرېږدي

مدام راته په سر د بدبختۍ کپسه ناسته
شېبې د خوشحالۍ زمونږه خوا ته نه پرېږدي

اغزنه غوندې لاره مې کاله ته راستنه ده
تا و شوې د غم شپول رانه مور چاته نه پرېږدي

کافرې شانې ګوتې يارانې له مرۍ نيسي
دا مينې د خوږو زړونو وفا ته نه پرېږدي

د تورو غرو بلاوې راته مخکې کېږي
ولس او دا وطن مې ارتقا ته نه پرېږدي

شوګير د تورې شپې دې هېڅ سبا ورپسې نشته
تيارې دې د وختونو څوک رڼا ته نه پرېږدي

قتلېږي دلته مينه، محبت لويه ګناه ده
ځه ياره خداى دې مل شه ما خو تاته نه پرېږدي

2000/11/18
د افغانستان د کلتوري ودې ټولنې په مشاعره کې

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

باد راوړم

ګل نه شومه غوټۍ وم په دامان ورژېدم
له خپل وطن نه لیرې په ارمان ورژېدم

ډېر ولټېدم ودرېدم د سوال په دروازو کې
د وخت له ناکردو نه په خپګان ورژېدم

پردو کوڅو کې خوشې لاړم راغلم سرګردانه
ریدی د سوارو وم په بیابان ورژېدم

دې خوار نصیب رابېل کړم د وطن له تاترونه
پیدا ومه خزان کې په خزان ورژېدم

مَېن د خپل وطن په کاڼو بوټو خو ارمان چې
بې وخته بې وطنه بې جانان ورژېدم

یار ولېږئ یارانو پیام چې دلته یې پرېږدئ
باد راوړمه له کومه په المان ورژېدم

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د سیند په غاړه سپینو شګو په سر تلم
سوچونو وم اخیستی هېڅ په ځان نه پوهېدم

معلومه راته نه وه چې به چېرته زه روان وم
په شان د لېوني غوندې به تلمه سرګردان وم

ګرداب کې د یادونو چورلېدمه ډوبېدم
خیال یووړم له المانه آن د خپل کلي وستل ته

حېران، حېران مې وکاته د سیمې ټول محل ته
کسم د کانو بوټو په دیدن نه مړېدم

چې ولګیدې سترګې مې په ورانو کنډرونو
غړۍ کوزې پرتې وې د هاغو دنګو برجونو

په یاد مې وړوکتوب شو په کوڅو به ګرځېدم
نه هاغه خلک پاتې وو نه هاغه ودان کلی

ای یاره پروت و لوټې لوټې ستا د جانان کلی
راماتې مې شوې اوښکې په سلګو وژړېدم

2006/7/15
جرمن، کولن راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ساړه اسولي هر وخت زخمي زړونو له راځي
پردۍ مرغۍ زمونږ د کلي ونو له راځي

چې عقل شي ياغي ژبه په ګډو وډو سر شي
توبې چې خولې ته راشي لاس غونږونو له راځي

سپېرې شوې د افغان د غرونو دنګې غاړې
بدرنګه سوداګر يې چې وهنو له راځي

ګېله راته پرېوتې غوړګي غلي غونږکې وکړه
تورمخي د پنجاب زما وژنو له راځي

وطن يې زمونږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل به بيا کله دې سرونو له راځي

يو وخت به دا سرسامې ککرۍ شي درې ورې
ماجرې پښتنې به ګودرونو له راځي

شي پورته به تېپې د يکه زار په سرو دروکې
سندرې به د يار نوي سازونو له راځي

2002/2/6

جرمني، کولن روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سورۍ سینه باندې زخمي ارمان لرم

د یوه بانه اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
زړه کې جانانه ستا د مینې لوی فرمان لرم

چرته ښکاره راسره پام د سترګو جنګ ونکړې
په دې چنو او چم ګاونډ کې رقیبان لرم

په پښتانه لوظ له ما سره ولاړه اوسه
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
وایي یار تا سره زه ټینګ عهد و پیمان لرم

1995/3/8

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیسې

پرېږده نورې بس دی د ارمان کیسې
بیا رته راواخله د جانان کیسې

چاته ددې خپل زړګي حال ووایم
تېرې شوې په مونږه د خپګان کیسې

اوس د خوږې مینې کیسې پاتې دي
یوازې به کوي څو رقیبان کیسې

لاړه اوس خبره د کیسو شوله
ډېرې شوې ترخې اوس د افغان کیسې

دې کیسو کې خوند کسم دی نشته دی
راشئ چې نور واورو د جهان کیسې

چا هم راته ونکړه خوږه کیسه
ټولو راته وکړې د خپل ځان کیسې

یار ته خو راواخله د وطن کیسه
لګي په ده ښې د کابل جان کیسې

2002/4/8

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی

په هر چا پسرلی ژوند یې ګلونو سره دی
نصیب دې زما ورک شي له غمونو سره دی

تاریخ خو مې غېرت او د مېړانې کیسې وایي
تراوسه مې لا ژوند له سربښندنو سره دی

په ځان یمه پوه شوی نه مې دا شوه او نه هاغه
ازل مې ماتو ګوډو تقدیرونو سره دی

ورو ورو راته پخپل کاله کې ځان بې واکه ښکاري
وطن او سر مې دواړه له ګواښونو سره دی

دې تورو سپینو سرو رابانده دې خپله خوا کړه یخه
ټول وخت مې ځنازو او شوګیرونو سره دی

دې حال ته سوچ اخیستی یم خندا ده رانه هېره
فریاد ځکه سینه کې ماتو زړونو سره دی

پښې مې مېکدې په لوري لنډې لنډې کېږي
ساقي اوس پردی شوی سرو جامونو سره دی

بیا ځلې د جهان په قدرتونو کې ازمېښت شوم
عظمت د خپلې خاورې مې ننګونو سره دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښي ده خوشحالي ده يار ه هر خوا پسرلی دی
دا ژوند يوا ځې زمونږ له ويرونو سره دی

2003/12/2

* * *

يو شعر

زه به اتڼېزه سليمان د غره راواخلمه
بيا که تورې بورې په سر ژڼکي اتڼ واچوي

2005/6/4

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دردونه مې په زړه باندې جانان له لاسه دي
راپېښې کشالې راته خپل ځان له لاسه دي

کافر زما د مينې مرۍ ونيوه له ستوني
زخمونه مې پراته اوس له هجران له لاسه دي

په ما يې دا زما جونګړه سمه کنډواله کړه
دا ټولې لاسوهنې پاکستان له لاسه دي

تاجک دی، که وزبک، که هزاره ټول دښمنان شول
ورانۍ او لمسونې د ايران له لاسه دي

يو بل ته په ماشه تل سنګرونو کې پراته دي
په موږ دا بدې ورځې خپل افغان له لاسه دي

ترڅو چې پکې يارستاسې د سر و مال نه خلاص شو
نادودې اوس په موږ باندې جهان له لاسه دي

2002/10/30، جرمني، بون

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځلوريزه

د توري بوري سرته بيا ځلي ډول وخېږوه
ياغي بادونو د وطن د ناوې شال وړی دی

د ښار کوڅه په کوڅه اورمه پردي سازونه
چا د هوجرې نه مې منګی او سېتار تال وړی دی

✵ ✵ ✵

✵

کلونه وشول چې روان يمه په ورکو لارو
په کومه لاړ شمه چې ورشم د جانان کلي ته

دا ځل د زاڼو په کتار پسې مې نيت کړی دی
که په وزرو کې مې يوسي يو ارمان کلي ته

راين، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل ملنګ

مطرب راوبښ کړئ د رباب مزو کې ترنګ په کار دی
نوی محفل، نوی سینګار او نوی رنګ په کار دی

ما خو پخوا د رسره لوز په پښتو کړی دی
راته خالي ګلې دا ستا د بنګړو شرنګ په کار دی

پردي وطن کجیران رالوزي زما غرونو ته
ورته پامیر او یا تور غره کې لوی ګړنګ په کار دی

چې غنم وړي بل احمد ته په شمله وتړو مبي
بیا ځل جرګې د پښتنو ته بل ملنګ په کار دی

بله ملاله به شي پورته میوندي کړیکې ته
په د ښمنانو باندې هغسې غورزنګ په کار دی

د مینې جنګ دی خیر دی ببرته که راستون نه شومه
ستا اننګو ته خو د یار د وینې رنګ په کار دی

1992/7/6 جرمني، راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي ته

سپرليه رانشې بې وخته دلته
کلي ښارونه کنډوالې دي پرتې

نصيب راوستې څومره سخته دلته
مور ته لا ډېرې کشالې دي پرتې

د بڼ ځوانۍ لاړې نسکورې شولې
سر د همدې سپېره خزان له لاسه

پېغلې غوټۍ ټولې سرتورې شولې
ددې بې رحمه شان توپان له لاسه

خدايږده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کارغان د بل وطن راغلي

په غوړو اورم خوشې کارې بارې
سرې بلاګانې له دکن راغلي

دلته له وشوي د ګلونو څانګې
د پېغلې سور سالو بادونو وړی

هر يو زړګی د غم په تال کې زانګي
د کونړ يار هم دې غمونو وړی

2004/1/24

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې واره لېونۍ غونډې سرلوڅې ده راوتې
اشنا د راتلو زېرې ورته چا راوړی دی

کندر کندر کوڅو کې کنډونو باندې ګرځي
غېبي غړېې په غوږشې احوال ما راوړی دی

پام وکړې بیا روانه شي د شونډو په سر وایي
رېبار لکه چې حال د جانان بیا راوړی دی

د لارې لاروی په ښه نیولی شي ورګوري
تاثیر یې د خپل حسن په هر چا راوړی دی

روانه شي په منډه د کوټې بلۍ ته خېژي
چارګل یې غټ په پوزه ناروا راوړی دی

په دې محل کې چا دا دومره ښکلې ده راوړې
چې ټول کلی یې یاره په غوغا راوړی دی

2004/1/2، کولن، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډولچي پاڅېږه، ډول دې ټول کلي کې وګرځوه
زما دې وران کلي کوڅو ته څوک کافر راغلی

غشي راواخلئ په دا ژنکو باندې يې وويشئ
پردي بدرنګه سوداګر زمونږ په غر راغلی

ږدي تنابونه راته لارې په شنه کخ کې باسي
له پاسه سور اور وروي په شور او شر راغلی

مټ مې له دغو سرو دپوانو سره سم دی کله
نه ږدمه تن ورته نن خير که مې په سر راغلی

د اژدها خولې کې به زهر شم دنيا به ګوري
د تاريخونو زوړ دښمن مې بيا په ور راغلی

تش اسويلی مې له خولې خېژي څه کولی شمه
د يار په کلي ټول پوهېږي زورور راغلي

2003/8/20

جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنځ

ځو مره نادودې وکړې مور خپلو سرونو سره
دا خپل سرونه جنګوو هسې له غرونو سره

د تربګنۍ په رنځ پراته يو لا تراوسه پورې
په جنګ جګړو باندې اخته يو له مرګونو سره

خپله اګاه نه يو خو بل ته هډو غوږ نه نيسو
قبيلوي سيستم کې ښکېل يو له غمونو سره

يو ورو د بل وينو ته ناست يو عجيبه مخلوق يو
کله به سيال نه شو په ژوند نورو ملکونو سره

هر ځوک روان د ارتقا په لور منزل ته رسي
د پښتون عمر ياره تېر شو له جنګونو سره

2003/10/20

جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په ګرېوان مې ځي د اوښکو کاروانونه
له زخمي زه نه مې خېژي فريادونه

نوم د مينې به په خولې کله وانخلم
کبرجن اشنا مې مات کړل لوظونه

زړه کې پاتې مې زخمي نغمې شوې
شول په برخه زما ټول عمر غمونه

زما زړه کې مستي نشته جام رانه وړې
يار تش کړي تل د مينې ډک جامونه

1993/5/2

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

ځمه چې وګورم د جانان کلی
خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

کله چې رایاد هغه یادونه شي
اوښکې مې روانې شي سیندونه شي
ډېر دی په هر چا باندې خپل ګران کلی

کړي پکې مونږه چې خاپوړې دي
اوس خو هدیرې ورپکې جوړې دي
پاتې شو هر چانه خپل جانان کلی

نوم یې وته پور دی کونړونو کې
پروت دی هلته دنګو غرونو کې
دا کلی د یار محمدا جان کلی

خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

2003/7/2

کوروایلر جزیره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اروانښاد ډاکتر کبیر ستوري
تـــه !

ســــودا اخیـــستی یمـــه څنګـــه بـــه شـــي ســـتوري شـــمارم
خـــو کبیـــر ســـتوری پکـــې نـــشته لـــه مـــداره وتـــی

دا د پـــښتون اســـمان انګـــړ راتـــه خـــالي شـــو
زمـــونږه ســـتوری د یـــارانو لـــه کتـــاره وتـــی

2006/5/12
جرمني، ویسلینګ ښار

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه رانه زدې کړه زما اوښکو ته
ګلې ما له چرته خندا نه راځي

ما د وير په چم کې اړولي دي
يوه شيبه خوښي هم په ما نه راځي

شپې ورځې رقيب له لاسه ګرانې دي
رحم خو د چا په هيڅ نه راځي

وخت د مينې خوند په ولجه وړی دی
ياره تېر وختونه په تا نه راځي

2001/11/18
جرمني، کولن لانګل

❋ ❋ ❋

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لاړې پناه مې له نظره شولې څه دې وکړل
ګلې چې پاتې له ګودره شولې څه دې وکړل

لکه برېښنا غوندې له دې محله چېرې لاړې
رانه په کومه مسافره شولې څه دې وکړل

زما تنکۍ مینه دې ځان سره په سین لاهو کړه
نامردې ګډه بې ګودره شولې څه دې وکړل

د بېلتانه د سیند څپو کې به دې ګورم چېرې
کوم سمندر د سر سندره شولې څه دې وکړل

یار دې کوګۍ په تمه ناست دی چې به راشې کله
دومره زر ولې مروره شولې څه دې وکړل

2002/10/20

کولن راین باغچه

* * *

زور د خیرو دی ښکاري ګوتې له ماشې اېسته کړې
ایله د کلي شنډې توت کې څو مرغۍ کېناستې

زموږ فقیرې دوعاګانې هېڅ قبولې نه شوې
پردۍ پېرې بیا د خوارانو په بلې کېناستې

2002/6/25

جرمني، کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېره موده کېږي ورته لپه د زارو نيسم
ښکاري پښتنه ده چې له مينې نه انکار کوي

زلفې کړي خورې له قصده تورې شپې بيا راولي
پوه يمه نادودې د خوږې مينې په يار کوي
جرمني، کلن ښار

نابلده باد

خير کړې ډوب شومه د اوښکو سمندر کې
کوم بانه رسا وېشتلی يم ځيګر کې

ورته سوچ يمه اخيستی دا به څنګ شي
کبرجن اشنا هيڅ نه راځم نظر کې

د ژوندون په ښو او بدو نه پوهېږم
تېر شو عمر مې عبس کنډو کپر کې

زور د حسن دې نادودې په ما وکړې
له دې کلي نه به کډه راپسر کړي

پرې چې وړي مې نابلده باد په کومه
دلته شپې د تېرېدو نه دي په شر کې

يار ه ستا د اسوېلو پروا چې نه کړي
نور ګودر په غاړه مه ځه مازديګر کې
2001/2/25، جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څو لېوني سپي د خپل وران کلي کوڅو کې ګورم
کاروان د اوښکو په شلېدلو ګرېوانو کې ګورم

په نصيبونو راپرېوتي له اسمانه تسه !
ستوري د بخت مو نن سبا په رالوېدو کې ګورم

چې په وهلو ، ځغلولو مې څو ځل شړلی و
د وطن واګې نن د هغه چا راتلو کې ګورم

کیسې د ننګ او غېرت لاړلې په سین لاهو شوې
رېښې رېښې شمله مې نوره سوځېدو کې ګورم

تال بدل شوی دا نغمې راته بدل ښکاري
دا ساده ګان بیا پردي ډول ته نڅېدو کې ګورم

ماتې شوې سر کې د پښتو او پښتونوالي لاپې
ژبه مګي هم په ګینګړو او مړه کېدو کې ګورم

له بې وسۍ نه به د یار سندرې ژاړي درته
چې خپل کاله کې ځان وروورو بې واکېدو کې ګورم

2003/3/12
جرمني، راين

✲ ✲ ✲

غزل

د زړه خبره مې په زړه پاتې شوه
مينه خوږه رانه په څه پاتې شوه

د نيمو شپو ټپې وې ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

شرنګ د سېتار بغا د سره منګي نه
په غوږ مې هغه شان نغمه پاتې شوه

د چا د دومره ناروا له لاسه !
رانه په خوله نيمه ټپه پاتې شوه

ما وې په غوږ کې به څه وايي راته
ګونګۍ شوه ياره پټه خوله پاتې شوه

2002/10/24
کولن، راين

❋ ❋ ❋

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچۍ

خير کړې د مينې دنيا ورانه نشي
مينه کې څوک دې بې جانانه نشي

مه ځه د ښکليو په کوڅه زړګيه
چېرته خو پښه درته ګرانه نشي

په ګرېوانه به دې ځي اوښکې لارې

مينه عذاب دې ګوره تانه نشي

بس دی چې يار زړه په ايلبند کې پرېښی
کوچۍ سره مينه په اسانه نشي

2002/6/19

جرمني، راين

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهان چم کې

وا ړوه د مينې کډه راشه د جانان چم کې
پرېږده اسويلي دې د غمونو او ارمان چم کې

هسې هم د غونډو زنو شنه خالونه توی شولو
چوپې تلوسې شوې مرې ساه ګانې د زندان چم کې

کډې را په سر شوې له مرګونو او ويرونو نه
ناست دي په اوږو راته درانه د ېوان چم کې

ګام په ګام يې سرې زموږ د خوار کلي چينې کړلې
ژاړي راته هر وخت د ړنګ کلي يتيمان چم کې

خدا بزده چې به شني کوترې بيا زموږ په بام راشي
شور به د چونچڼو کله پورته شي دې وران چم کې

ځي په نابلده کنډوونو قافلې ياره
هر چېرې د ېره شول افغانان ټول د جهان چم کې

2001/4/12

کولن، کورو ايلر، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په درنو سترګو درانه کتل کړي
جادوګره یا برېښنا ده رانیول کړي

څه کږې وږې ځوانۍ ورته اوبه شوې
توري سترګې چې راواړوي خوړل کړي

په دې کلي کې اجل نیولي ږ پېر دي
په ښو باندې رسا وېشتل کړي

سره منګي سره ګودر ته مازدیګر ځي
دنګه غاړه ځي د زرکې په شان تلل کړي

سترګو یووړه لېونۍ غوندې ښکارېږي
لاس کړئ پورته که خدای یار ورسره مل کړي

2001/10/5

کولن، روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هسپانيې سانسيبا ستن ته !

سانسيباستن د سرو ګلونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
د تاترو او د بحرو وطنه
د جګو غرو او ځنګلو وطنه

د ښاپېرو د اتڼونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
ستا د ساحل د غاړو سرې بربنډې
په نرمو شيګو کې پرتې بربنډې

د لمباګانو ساحلونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
دلته د پېره دي ښکلاګانې تاکې
سپينې کوګۍ څومره ارزانه تاکې

ښاپست کې يې د جنتونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
يار د پامير له ګرنګو راغلی
ستا د ښاپست په اورېدو راغلی

يې په رښتيا د يادګارونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره

2001/8/4

هسپانيه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه ثاثکی عمر هسې راوربېږي
ژوند روان یو سمندر دی چې تېرېږي

چا لا ساه په خوښۍ نه وي اخیستلې
ور د مئکې ورته رپ کې بېرته کېږي

یاره دغه زموږ لاره ده روان یو
هر سړی له تورو خاورو لاندې کېږي

2001/9/23

جرمني، د کولن هدیرې ترثنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بانه دې رپې بیا څه چل دی ستا په سر اشنا
نه ښکارې ډېره موده کېږي په ګودر اشنا

پرهر پرهر زړګی مې نن سبا خو چوي درپسې
کړی زما په سینه تا د مینې کر اشنا

د اسو پلو باد ونو یووړه د پګړۍ چیرته مې
غشي د مینې مې خوړلي په ځیګر اشنا

زما د غرونو په ځنګلونو باندې لوګه شوی
څو سوداګرو رانه لوټ کړلو هر غر اشنا

دغه نا دودې تېروه په زړه بې وسه یاره
پرې چې پردي ملک ته چلېږي ستا نښتر اشنا

2003/12/24

✵ ✵ ✵

پښتو ده

چې دا موږ ولې د ثيرمه لېوني يو؟
ځانته پام نه کړو د هر چا خندني يو

خپل کاله کې اتفاق زموږه نشته
سکني نه شو ټول عمر مېرني يو

چې ساتي ولس نفاق او تربګنو کې
تل له داسې مشرانو سپېلني يو

چرسو بنګو مو حجرو کې ډنډو کار دی
لاپو شاپو کې له هر چا مېړني يو

له ژوندون له پټه رازه خبر نه يو
تمدن نه يو په تېښته غرني يو

محتسب راته دوري په لاس ولاړ دی
يوازې مونږه يې مېندلي دهرني يو

جنګ جګړه او تربګني زمونږ پښتو ده
دې نړۍ کې همدا مونږ يوازيني يو

يو ورور بل ته کنو ثاه دغه مو کار دی
ياره ټول عمر يو بل نه خواشيني يو

2001/5/2

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

احساس

د هنر د قاتلانو پېرې زور دي
کله خوند شته په شعرونو او غزل کې

عاطفې ټولې مرۍ نه نیول شوي
بې وسي رارسېدلي ده ازل کې

د نفاق اورونه بل نن کور په کور دي
د پښتون قافله پاتې ده منزل کې

لا په مخکې کړلېچونه راته شته دی
ارتقا مې د ژوند نه راځي اټکل کې

تش د خولې په لاپو شاپو به څه وشي
څو پېدا نشي احساس د زړه په تل کې

یو تر بله زارېدل چې ورکې نه وي
یاره خوند نه کړي خوبونه په څنګل کې

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

یکه زار

وبه خاندي سپورې شونډې وچ به ګرېوانونه شي
ژوند به ټوله مینه وي، ساندې به سازونه شي

بیا به عاطفې په کډه راشي خپلو مېنو ته
خوښ په په غلبېل سینو کې زړونه په ټوپونو شي

پورته به حجرو کې یکه زار غږد ټپو شي بیا
شرنګ به د پېزیب سره د منګو او سپېنارونو شي

غوڅې به لانجې شي په دې خوارو پرګنو کې تل
خپلو کې چې وژني دغه ټول به سره ورونه شي

بوخت به شي لګیا به شي هرڅوک د ارتقا په لور
دا د وطن شاړې به د سرو ګلونو ټلونه شي

تاو به له خُماونو نه ځوان په مېخانو کې وي
نه به وي یارانو کې یار پاتې به یې شعرونه شي

2002/9/5 کولن، راین جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

زلمو زر شئ بیا ډوله ته غورزي وکړئ
وخت راغلی بیا مورچل ته د ختو دی

زړه توره د بابا درسره واخلئ
کنه نوم نشان مو اوس په ورکېدو دی

د پامیر له ګړنګونو پې ناري کړئ
موږ همغه پښتانه یو هېر دی نشي !

2001/10/18
کولن، جرمني راین
د کولن په ښار کې د افغانانو او المانیانو
په ګډه مظاهره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

✵

د ګلونو سره غونچه شه چې معطر شې
چې د ژوند په خوند او رنګ باندې خبر شې

ګناهونه دې له ړېرې نه څڅېږي
شېخه بس دی زیاتي کوز که له منبر شې

✵ ✵ ✵

✵

یو خُمار دی لګېدلی په دې چم کې
سوچه ړېرو اړولی مېکیدې ته

په قدم قدم کې ودرېدې شناختې
جنازې دي چې چلېږي هدیرې ته

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلبله

بلبله ښکلې ترانې ووايه
خوږې د مينې افسانې ووايه

د ګل په مات ځندر راواخله کيسه
سندرې ښې د زمانې ووايه

ساقي څنګ لاس تر زنې بيا ولاړ يې؟
حال دې د ورانې مېخانې ووايه

دا د وطن کيسې دې هېرې نشي
خبرې ښې د ويرانې ووايه

د ګل په ژبه پاڼه ليکه يار ته
ورته دا تېرې کارنامې ووايه

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړنګ ښار

ځنګېدلی دی کوڅو کې نه ښکارېږي
ړنګ شه ښاره مېخانې درپکې نشته

غځېدلي دي کوڅو کې خُماريان دي
خُمان مات دي پېمانې درپکې نشته

د خزان دوړو بادونو کې پناه شوې
مینې لاړې یارانې درپکې نشته

له کنډرو دې راخېژي فریادونه
د بلبلو ترانې درپکې نشته

ستا په غېږ کې رقیب مینه د یار وسوه
خوند د ژوند او زمانې درپکې نشته

1990/3/5

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواره واره

هره شپه خوشې بد خوبونه وینم
بیا په وطن کې مې جنګونه وینم

ددې بدبختو پرګنو په برخه
همدا جګړې او دا مرګونه وینم

دنیا وړه شوه انسانانو باندې
ځکه تېرې، تجاوزونه وینم

دیموکراسۍ او آزادۍ په نامه
پکې اسلام ته کلک ګواښونه وینم

چې یې جهاد کړی په ضد ورسره
نن یې هغوی سره لوظونه وینم

بډې، رشوت یې کړو رواج وطن کې
هم مېخانې او ډک خمونه وینم

د یار په چم کې پردي ډول غږېږي
ورته خواره واره لاسونه وینم

2003/10/20
جرمني، کلن ښار

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شېخه دا څه کړې مېکدې په غاړه
درنه بېګاه دلته تسپې پاتې دي

ستا عبادت او د تسپو ټکا کې
ښکاري درنې دوکې پاتې دي

مسلماني دې خدا پږو شک ګڼمه
په خلکو هسې دې اړې پاتې دي

دا سرچپه کاني چې وشوې وایه
پکې اوس کومې مسئلې پاتې دي

خېر دی په کړو سجدو کې نشته
په خوله دې څو تشې توبې پاتې دي

پام چې منبر ته زیاتي پورته نه شې
درته عبس دا چوپې خولې پاتې دي

په ګرانو لارو د اشنا کلي ته
یار ته مزلې ښې اوږدې پاتې دي

2005/12/9

جرمني، روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې حيا

د فطرت په ښکلاګانو
تور نقاب دی راخورېږي

د نرګسو جنازې وړي
په شتاب دي راخورېږي

له وحشت او مصيبته !
ژبې ګونګې شوې په خولو کې

اوښکې واوښتې څپې شوې
سور درياب شو راخورېږي

وړي اورونه په لمن کې
دوزخونه ورسره دي

دا دنيا ترې په لړزه ده
په رباب دې راخورېږي

د وختونو په سنګر کې
د ماشې په ګوته ناست دی

په جمله مسلمانانو
يو عذاب دی راخورېږي

دین مې نیسي له مرۍ نه
دی پخپله دی بې دینه

بې حیا د زمانې دی
ډېر بې اب دی راخوربږي

کافر دیو دی د وختونو
یاره ځئ چې پسې پاڅو

چې مرۍ یې وچه نکړو
لوی ښامار دی، راخوربږي

2002/10/5، جرمني کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نا دودو مې جانانه ټول محل وسوځاوه
د وخت څو لېونو مې تور وربل وسوځاوه

ګوګل نه مې لوخړې د باروتو پورته کېږي
هر کور او کلى ښاري يې په څو ځل وسوځاوه

ناولو تورو ګوتو مې ټيکرى رېښې رېښې کړو
تا وليد چې ظالم مې د سر ګل وسوځاوه

په ږيره دې اور پوري شه د سپينو جامو غله
تا ولې دا زما ښکلى کابل وسوځاوه

ګرېوان ته مې څه تور او سره لاسونه رااوږده شول
په ما يې دا خپل ځان په څه چل ول وسوځاوه

د ژوند په کڅ مې ياره سرې سکروټې رااورېږي
راغلې وچکالي ده زړه مې جل وسوځاوه

1993/2/5 جرمني، کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخپل لاس مو د اوطن کړو کنډواله
يو تر بله وکړه موږ مقابله

تباهي مو خپل غريب وطن ته راوړه
اوس حېران يم چا ته وکړم ګېله

چې هرڅه مو ټول په سيند باندې لاهو شول
شوه د يار پکې رېښې رېښې شمله

2003/4/9
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

د عبدالله مقري د يوې سندرې په پيروۍ

تورې ګورګورې، شنې ممانۍ د خپل غره راوړه
ماته د کونړ له سینده اوبه راوړه

خپل کور او کلی مې یادېږي
زړه مې نری خوږېږي
لپه توتان د توت له څانګې راته سره راوړه
ماته د کونړ له سینده اوبه راوړه

په ما مې خپل وطن ډېر ګران دی
پردی وطن راته زندان دی
سابه سوکړک ورسره خپل د تناره راوړه
ماته د کونړ له سینده اوبه راوړه

زما د جګو غرو وطنه
ګران یې خپل یار باندې هرڅه نه
جانانه راشه قدمونه دې درانه راوړه
ماته د کونړ له سینده اوبه راوړه

2002/2/16

جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بون پرېکړه

قافلې د اوښکو ځي راځي چلېږي
ما ته شوې ګرېوانه ته سپينه لاره

هر ګوګل نه شنې لوخړې پورته کېږي
په سينه کې زړګى چوي له انتظاره

نن جرګه د پيترسبورګ ماڼۍ کې کېږي
پاچا کېږي ظاهر خلک وايي دوباره

دغه دور عجيبه د زمانې دى
هر افغان شو خپلې خاورې ته بې اتباره

تل په تاسې له بهره داسې کېږي
دي وتلي هر څه ستاسې له اختياره

سرنوشت مو په پردي وطن جوړېږي
افغانان نه لرې د ېنه بله چاره

ياره خپلو کې به هېڅکله جوړ نشئ
ستاسې برخه له ازل نه داسې خواره

2001/11/27

بون، پيترسبورګ

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازمېښت

د خپل وطن په مينه مست شه مېخانې پرېږده
مات کړه زاړه لوزونه پټې يارانې پرېږده

تش په نامه د سپينې خولې قلنګ ته مه کېنه نور
وکړه پښتو باندې کسم دا بهانې پرېږده

د خپلې خاورې ارتقا نېشه پيدا کړه سر کې
زړې وعدې نورې د تېرې زمانې پرېږده

د ساقي ست ته مېخانه کې زياتي ونه درېږې
د وخت پيکه دا ډکې پېمانې پرېږده

ګرېږه سم په خپله ژبه باندې مه شرمېږه
د بل په ژبه د پرديو ترانې پرېږده

هر څه نه ستا لپاره نن ملي وحدت ضرور دی
نورې قاتلې تربګنۍ او افسانې پرېږده

خامخا ځې به د سيالۍ ميدان کې نورو سره
پښتونه واوره دا مرض د ځانځانۍ پرېږده

هله به وګټې خولګۍ د قربانۍ ازمېښت کې
وايي يار مينه کې زوړ دود د زمانې پرېږده

2002/12/5

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړګې پټوم

مه راچوه لاس پرېږده په غرونو ځم
تللی چې جانان په هغو پلونو ځم

هېڅ د اسرې ځای مې پاتې نه دی نور
ډک زړه له غمونو او دردونو ځم

دا وطن د نورو بلاګانو دی
نور له دې جنګونو او مرګونو ځم

بل چېرې تکل مې کړی دا ځلې
سوچ یمه اخیستی په فکرونو ځم

ځان له که وه قافله هم وراړوم
نېغ پاس د پامیر په ګړنګونو ځم

یار ته به مې پټ په غوږ کې وواېې
ستړګې پټوم له وحشتونو ځم

1999/9/6

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وچو شونډو

توره قبا ده راخوره چرته رڼا نه راځي
د هجر شپه لاړه اوږده شوله سبا نه راځي

لارې سرې شوې دې چلېږي پرې تل سرې جنازې
قتل دی ګډ کلي کې هېچا ته خندا نه راځي

ګلونه لو دي پسرلیه هډو را چې نشې
خندا په وچو شونډو دلته د سارا نه راځي

د خپل یاغي نصیب پوښتنه به د چا نه وکړم
د خوښۍ شپې جانانه کله په ما او تا نه راځي

زما وطن باندې له پاسه سره اورونه اوري
رحم په دې غریب ولس باندې د چا نه راځي

غونچه د ګلو د شهید جانان په قبر کېږده
یار دې د عمر مسافر شو کله بیا نه راځي

2001/4/20، جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلۍ لګي د وطن د ناوې شال وړي
پښتانه زلمي جګړې نه وزګار نه شول

خبر نه دی یوویشتمې پېړۍ راز نه
په ټکر د حوادثو هوښیار نه شول

2001/11/24
جرمني اورینګن

* * *

چې جدا مې د خوږې مینې جانان شو
زړه کې پاتې مې د ټول عمر خپګان شو

ساه نیولی اوس پردو کوڅو کې ګرځم
راته ښکاري یاره ژوند دې په المان شو

2001/5/20
جرمني، د کولن بانهوف څنګ ته

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اروانښاد روهي د لسم تلين په غونډه کې

مور به د هاغه په ياد د اوښکو ډيوې بلې کړو
تل به د هاغه د اندېښنو په لور قدم اخلو

جوړې به د هاغه چا يادونو ته غزلې کړو
نوم به د "روهي" د ادب ستورو سره سم اخلو

2006/5/13

جرمني، مونشن ګلادبخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته

دلته نوره ګرانه ګوزاره شوله
ځمکه هم له قهره راته سره شوله

ښه جنت وطن راته دوزخ شولو
رنګه د کابل مې منظره شوله

لوند ګرېوان څنډه مې له دې ملکه ځم
ورکه مې هر چا پورې اسره شوله

ډک شو ملک له نورو بلاګانو نه
توره لړه راغله راخوره شوله

وچ شولو فصلونه وچکالي راغله
ښکلی شین وطن مو سواره شوله

ډزې دي، مرګونه دي، لوخړې دي
اوښکې راورېږي فواره شوله

خير غواړه اوس ياره په پردي وطن
لاړه معشوقه دې اواره شوله

1992/2/6

براووايلر، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې ناڅاپه مې د چا په مخ نظر شو
دا پښتون زړه مې ګوګل کې لر او بر شو

چور به جوړ د چا د حسن په بازار شي
که روان د اسوېلو مې دا لښکر شو

ستا د مینې پاس مورچل ته به درخېژم
په پرواز که مې د مینې بال و پر شو

زړه به پاڼې پاڼې ستا په قدم کېږدم
د راتلو دې که بیا د پخوا ته خبر شو

په سپېره دښته د ژوند به ښکلا راشي
ترورمۍ پسې که دا ځلي سحر شو

د غاټولو به ټلونه شي ډاګونه
که کوشیر زما د مات زړګي پرهر شو

بیا به جونې د منګو په سر کتار شي
یاره جوړ که ستا د کلي زوړ ګودر شو

2003/2/30

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زلفې دې خورې که راته وخانده
ما خاورې ایرې که راته وخانده

سپین مخ سره تور وربل دانه وانه
جوړې منظرې که راته وخانده

راکاږه یو غشی په سینه زما
زړه خومې ارې که راته وخانده

ډول ته دې دومره حاجت نشته دی
شونډې نرۍ سرې که راته وخانده

بیا ولاړه او سه په ګودر باندې
پټې اشارې که راته وخانده

مړې یار نه سپینې لېچې تاوې کړه
سترګې دې راسرې که راته وخانده

2003/3/15

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

يادونه

خور مې په وربل کړه چې رومال شمه
يا به دې د سپينې زنې خال شمه

ما په شنو يادونو زړه تړلی ستا
خوا ته مې نزدې کړه چې وصال شمه

نيت مې کړی دا ځلې چنې ته ستا
غواړمه لوګی دې د جمال شمه

ځای راته د زړه په کور کې راکړه ته
پرېږده چې دا ستا د مينې سيال شمه

يا مې لکه ګل وربل کې وتومبه !
نښه د سپرلي او نوي کال شمه

هله به دا ټول يادونه وليکم
کله چې شاعر شمه ، ليکوال شمه

2002/5/31، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن ترانه

ګران دی په موږ خپل د شنو درو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

دا د ننګیالیو ابدالیانو کور
غېرو نه ساتلی افغانانو کور
دی د اریایانو د پلرو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

دلته چې کم هر جابر راغلی دی
بېرته شرمېدلی دی وتلی دی
دا د اتلانو مېړنو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

ځي رانه پوهېږمه دا خپل کلتور
رابه شي افغان کورته د بل کلتور
شي به بې حیا دا د ابرو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن
تاسې ته معلومې د جګړو کیسې
دې غریب وطن کې د پردو کیسې
هر چا نه ساتلی پښتنو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

بیا ځلي انګلیس او امریکا راغله
یو ځای ورسره هم اروپا راغله
ځي زموږ دلاسه په ورو ورو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نېغه چې شمله نوره په سر نه کړئ
لاپې به نور بس د لر او بر نه کړئ
نشئ نور ساتلی د پښتو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

ملک کې د نفاق اور کرل شوی دی
هر افغان نور ژوبل شوی دی
شو یاره وېجاړ د ښاپېرو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

2005/11/26، جرمني، کلن راین

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

را به شي سپرلی دا سپېرې دښتې به ګلونه شي
څڼو کې د پېغلو به ټومبلي زېړ ګلونه شي

پورته به نارې د مستو زرکو شي په غرو کې بیا
هره خوا خورې به ښې ورېمې د ګلابونو شي

لرې به خورې شي هره خوا به شي رڼا روڼا
بیا به په څپو څپو د ټول وطن سیندونه شي

ګلې ته هم څنډ وهه ګردونه تورو زلفو نه
پرېږده چې کاکل دې په سپین مخ بیا ولونه شي

تورې به ګور ګورې شي ممانې به راورسي
شنه اسمان د لاندې به د زانو کتارونه شي

شپون به په شپېلۍ باندې هم خپلې ګوتې ټینګې کړي
ورکه به چوپتیا شي هرې خوا ته به سازونه شي

ژنکې به ډوله ته له میدان نه دورې پورته کړي
یاره ښه به ګرم د یارانو مجلسونه شي

2003/4/16

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاریس کې

څومره په پاریس کې ښکلاګانې دي
ښکلي محلونه خنداګانې دي

هره خوا چې ګورې ښاپېستونه دي
عطرو خوشبویې پکې روانې دي

دی خو په رښتیا د ښاپېرو وطن
پېغلو کتارونه لکه زانې دي

ژوند دی په پاریس کې ټوله مینه ده
ځینې زړونه دلته پانې پانې دي

ګرځي ببر سري لېوني ځوانان
ډېرو ګرېوانونه تانې تانې دي

شنې کروندې هرې خوا تاکونه دي
سرو "واینو" چینې ورکې روانې دي

لوړ شانې کلتور لري همدا خلک
ناسته پاسته یې څومره په ښه شانې دي

ته به وایې چې ښکلي ټول "لېون" کې دي
دې ښار کې د مینې سوداګانې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو بل ته د سرو شونډو ستونه دي
سپينې خولګۍ ښې پکې ارزانې دي

وختم پاریس کې د "هیفل" په سر
ټول ښار کې څه ښکلې رڼاګانې دي

نوی موډ فېشن کې ګوري هر سړی
یاره یارنې څومره اسانې دي

2000/6/15

پاریس، فرانسه

✵ ✵ ✵

د اختر سندره

ګرم په حجرو کې مجلسونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

راشه درشه ښه وه ما او تا کره
زه به درتلم تا کره، ته به ما کره
ډک به د زلمو نه وستلونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

مينه وه يو بل نه ځاريدلو به
هر اختر حاشر کې ټوليدلو به
جونه، هلکان به وو ټالونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

چا سره ددې حالت سودا نه وه
دغسې نادودې ناروا نه وه
ټول افغانان يو بل سره ورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

ډکې ښې د پېرې حجرې د کلي وې
لارې شنو فصلو کې هر خوا تللې وې
يو بل ته د هر چا ښه نيتونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک به وو پنډ د جومات غاړو کې
خوښ وو ټول په هغو شاړو باړو کې
هغه ساده ژوند کې ځه خوندونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

خدا یږو هغه وخت کې څو مره مینه وه
ټولو په یو بل باندې لور بېنه وه
ښه ټینګه په ښتو وه، کلک لوظونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر کلي کې ولې د حاشر ورځې
وې به په زړه پورې د اختر ورځې
بو غظ نه ښه پاک سینو کې زړونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

پاک اسلام او ښه مسلماني به وه
ډېره غریبي خو ارزاني به وه
هرڅه پرېمانه ټیټ یې نرخونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر ملا امام خپل امامت کاوه
خلکو ته یې وعظ نصیحت کاوه
نه دا تجاوز او سیاستونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

اوس ګورم بدل رانه دستور شولو
پاتې کور او کلی هم کلتور شولو
څو مره ښه زمونږه رواجونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاره زړه دې وران دی وته پور پسې
خامخا ورځې به ته ضرور پسې
ګران دربانـدې هغه خړ کورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

* * *

غزل

پام کوئ زړه کله ونه تړې بد رنګو پسې
ملګرو لاړ نه شئ هېڅکله په بد رنګو پسې

د بې ازمېښتو سره ګډ په لاره مه ځئ چېرې
زړونه ونه بېلئ د چا په شرنګ او پرنګو پسې

پردې وطن په ښکلاګانو باندې سود نه کېږي
زړګی مې وران دی د وطن غرونو ګړنګو پسې

پیکه ښا بېست پورې زړه مه تړئ بلا پسې که
د یار زړه تللی د خپل کلي ړنګو دنګو پسې

2003/11/2
جرمني، کلن روګندرف

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېنوا

څه وايې جانانه چې له چا نه ځم
بس دی نور دې کلي نه ګرانه ځم

اور يې راته مينه باندې پورې کړو
اوښکې توېومه له خپګانه ځم

تمه نوره دلته د ژوند نشته دی
وينې د زړه خورمه له ارمانه ځم

لاړ شمه په کومه نه پوهېږمه
يار ه بېنوا له کابل جانه ځم

1990/7/29

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوست ته

ډېره موده کېږي حال دې نه راځي
ښکاري چې له مانه ځورېدلی یې

سترګه مې رپېږي رب دې خیر کاندي
چېرته کوم عذاب کې کړېدلی یې

مانه به ګېله لري پوهېږمه
حق دې دی په ما که قهرېدلی یې

ستونزې لرم زه هم په پردي وطن
ته به هم له ډېرو ژړېدلی یې

وي به راشه درشه ستا له چا سره
اوس به په دوستۍ ښه پوهېدلی یې

ښاد اوسې، آباد اوسې پردېس اشنا
تل د یار په زړه راورېدلی یې

2002/8/6، جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ماته ښاپست کې لکه ستوری د اسمان ښکاري
په ټولو ښکليو کې مې ښکلی خپل جانان ښکاري

لکه شبنم په سپين سحر د ګل په پاڼو کې پروت
لېمو کې سرې سترګې کسم دُر و مرجان ښکاري

د بل د دنګو ونګو ښکلو ماڼيو ما له څه خير
نړۍ کې ښه راته دا خپل افغانستان ښکاري

بېرته شوم پاتې د ژوندون د قافلې نه خلکه
ځکه مې تل په اوښکو لوند څېرې ګرېوان ښکاري

د ختو خپل کلي ته ځمه که پرې سوله راغله
ياره پردي وطن کې ژوند راته زندان ښکاري

2002/10/28،
د کولن جګې کليسا ترڅنګ

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د شمال له لوري باده لاړې تېر شوې
اوس رالوتی د بحرونو لوی توپان دی

تور کارغان هم برساتونو سره لاړل
نظر مو رته بدل شوی د جهان دی

د بخت ستوري راتوی شوی دی زمونږه
قهرېدلی یوائې موږ باندې اسمان دی

شېخ هم نور د مېکدې اجاره دار شو
د جامونو تشول یې ډېر ارمان دی

هغه تشې وعدې لاړې ټولې دروغ شوې
پې تېروتی د مودو افغان دی

مینه مه کوئ ګناه ده واعظ وایي
رانیولی یې دا وعظ راته وران دی

یاره هغه سره کافر یې نن دوستان دي
چې وران کړی یې زموږ افغانستان دی

1995/11/3

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

سلګۍ

مه کفن څېري نکړې غوږ کېده ګېلو ته زما
ساه راپکې ده خطا نشئ اسویلو ته زما

خوا ته راوړاندې شه وخت کم دی چې څه وایم درته
د پښتونوالې سبق ووایه نسلو ته زما

نشومه سیال زه په نړۍ کې د خپل سیاله سره
شرم دی ټول جهان حیران دی کړو وړو ته زما

د لیلی دښته باندې کر د ګلو شوی پام کړه
خیال کړه قاتل د ګلو پرې نږدې غونچو ته زما

رښتیا پښتون شه دا خپل سر لږ ګرېوانه ته ټیټ کړه
ځان دې ښه وپېژنه زیر شه دې ترڅو ته زما

پرې چې زموږ په شنو ځنګلونو کې بازان الوزي
پردي کارغان به زیاتي نه پرېږدې، دې غرو ته زما

نورې خبرې راسره دې خو سلګۍ مې راغلې
د یار د مرګ پېغام اوس یوسه پرګنو ته زما

2003/7/20

د کولن د هدیرې ترڅنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به دوعا کوم جانانه چې ته روغ پاتې شې
د ښکلو چم نه عزرایل په ګوتو ساه وباسي

د چا څپېړې د مغرور مخ هسې شین واړاوه
ټوله نړۍ ورته د ښمنه زور له ما وباسي

2001/10/18

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

د شهید وطن په چېغو بېګا ویښ شوم
ویلې بیا رانه تاو شوی تور ښامار دی

ډک له زهرو توغندي راباندې اوري
یوویشتمې پېړۍ دا سې استعمار دی

2001/10/25

جرمني، روګندرف د شپې درې بجې

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د تورو شپو په تورتمونو کې زخمونه شمارم
خزان وهلي بڼ کې ګرځمه ګلونه شمارم

د ژوندانه شېبې مې شمارم د وصال په تمه
د خپل زخمي وطن ټپونه او فريادونه شمارم

نسل د ډز دی راګډ شوی دلته شپې نه کېږي
وتې ساه ګاني دي هر چانه تش مرګونه شمارم

ښکاري مرغان مې د وطن په عربانو خرڅ شول
غرونه، ځنګلونه ځوانيمرګ شول نښترونه شمارم

د سرو منګيو په کودړو مې نظر پرېوتو
په راکټونو لګېدلی ګودرونه شمارم

زور د ګيدړو دی نن ياره د زمرو وطن کې
پرې چې د خوارو غرځنيو وربلونه شمارم

2000/3/5، جرمني کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه وکړه راته ښه سپینه صفا خبره
نه به منې مینه کې پام کوه د چا خبره

د حسن زور دې زړه خوبل ته ورکولی نشم
پرېږده چې کلي کې شي پاتې زما او ستا خبره

د لېمو غشي ګوزاره کله زما لوري ته
راته کوه ګرانه په مینه او خندا خبره

پام چې پېرزو د سپینې خولې دې په یار کمه نکړې
مدام کوه ورته په غوږ کې د وفا خبره

2001/6/27،
هالنډ، فینندال

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه په ګرېوان د لېونو مَېن یم
لکه بلبل په پسرلو مَېن یم

ګل به شم و مې ټومبه څښو کې ستا
د تورو څڼو په قدو مَېن یم

تال راکړه زلفو کې مې وځنګوه
زه دې د زلفو په تالو مَېن یم

سودا اخیستی یمه څنګه به شي
د مړاو سترګو په کتو مَېن یم

پېرزو د سپینې خولې دې کمه نکړې
یاره دا ستا په شونډو سرو مَېن یم

2001/6/27،
هالنډ ، فیننډال

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه ښکلو سره تل کوه ثواب دی
واعظ وایي پام کړه مه چې لوی عذاب دی

یه د مینې محبت نه چور منکره !
څه په دروغو دې اغوستی سپین نقاب دی

خپلو مړو کړو، پردو تېرېستو له خیرمه
په دې سیمه نن راغلی سور سېلاب دی

هر چا خپله وسه وکړله په مونږه
یاره مونږ ته دا جهان ټول په رباب دی

2004/2/5
کلن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

حالات خراب شولو جانانه وایه څنګه به شي؟
د زړه دنیا شوه زموږ ورانه وایه څنګه به شي؟

لارې نیولي غمازانو راشه درشه نه شته
اوس نو پوښتنه وکړو چانه وایه څنګه به شي؟

شېخ د جنت په تمه ناست دی هډو سوچ نه کوي
په موږ یې مینه کړله ورانه وایه څنګه به شي؟

لو د سرونو دی ګډ شوي چې به نور څه کېږي؟
کله به شي په موږ اسانه وایه څنګه به شي

دې پښتانه غرور له لاسه هر څه کېږي په موږ
سخته په موږ ده له هر چانه وایه څنګه به شي؟

چو په خوله اوسه په المان کې یاره لاپې مه کړه
تللی وطن اوس ما او تا نه وایه څنګه به شي؟

2003/7/2، جرمني، کلن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

تېر راته له ځانه دې جانان زما
ګران راته هر چا نه دې جانان زما

دومره خپل ښاپست ناز و ادا سره
هسې مهربانه دې جانان زما

مانه یې زړګی لا پخوا وړی دی
ښکلی خو بې شانه دې جانان زما

لوظ یې د مینې یار سره کړی دی
ثومره خرامانه دې جانان زما

2003/3/6
جرمني، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګلیس او امریکا ته

احساس د پښتونوالي مې په شور راغلی دی
یه خلکه زوړ دښمن مې بیا په کور راغلی دی

پښتون د توري شرنګ نه لاتراوسه په لړزه دی
خو دا ځلې د ټول جهان په زور راغلی دی

زما په کنډواله وطن بمونه راورېږي
د ټولې دنیا زړه کې راته تور راغلی دی

رښتیا وایمه یاره مونږه خپله ملامت یو
د خپل لاسه دې وطن ته اور راغلی دی

2001/10/7
په هغه ورځ، چې امریکا په
افغانستان بمونه اورول

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمعیل یون ته

اسمعیل یون چې کله المان ته راغلی و

ته په خیر راغلې قدردان اشنا
یو څو ګېلو ته غوږ نیوی شې که نه؟
تل دې ژوندی یې راته ګران اشنا
د وران وطن کیسې کوی شې که نه؟

ستا د سوري ګوګل په شانې زه هم
د زړه په سر باندې داغونه لرم
زه هم د خپل وطن په غم اخته یم
کړم فریاد ژور زخمونه لرم
یه رنځېدلی پرېشان آشنا
زما په درد څه پوهېدی شې که نه؟

هرڅه په پردي دي دا چې وینې دلته
سود پرې زموږ د زړونو کله کېږي
دا ارتقا د بل د مټو زور دی
دغه کارونه په فکرونو کېږي
موږ یو په ځان پورې حېران آشنا
څو اسویلي درسره وړی شې که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړا مرګونه به لیدلي وي تا
هم به دې ښې بلا سلګۍ راوړي
دا کوم نصیب یې راوستلی دلته
ګیلې دې ښې دلۍ دلۍ راوړي
پښتون کاروان پسې روان آشنا
کله منزل ته رسېدی شې که نه؟

منې چې دې د ښاپېرو وطن کې
د ماتو هیلو په بستر پراته یو
دغه جنت نورو جوړ کړی ځانته
مونږ سوالګر د بل په در پراته یو
نشته حاجت د زیات بیان آشنا
په هر څه دلته پوهېدی شې که نه؟

هغه واعظ خو سور کافر وخوت
هغه جهاد هغه اسلام څه شو؟
په تش وعدو یې تېرایستلي ولس
د دوی جهاد هغګه مرام څه شو؟
خوري قسمونه په قرآن آشنا
دا حقیقت خو اورېدی شې که نه؟

ستا د تاریخ افتخاراتو ثلی !
د چا په لمسه څو چړیانو مات کړل
څومره تالان چپاولونه وشول
کلي ښارونه اورپکیانو مات کړل
مونږ ته دې ټول جهان حېران اشنا
دا مونږ سپېره راغونډوی شې که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا وچو شونډو راته غوړ کې وویل
بیا کوم جابر زما په کور راغلی؟

ده بې وسې مې څه کوی نشمه
زوړ استعمار مې بیا په کور راغلی

اوس به کړو څه اسمعیل جان آشنا
یار سره ته پاتې کېدی شې که نه؟

2002/12/10
جرمني، کولن

❋ ❋ ❋

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سوری سینه باندې زخمي شاني ارمان لرم

د یوه بانه اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
خیر دی په زړه خو ستا د مینې لوی فرمان لرم

دې پښتانه سر نه مې څو ځلې شمله لوېدلې
یو قدم مخکې نشم تلای ډېر رقیبان لرم

کله دې شوې د زور کلي پښتانه وایي دا
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
تا سره یاره څو مره ټینګ عهد و پیمان لرم

2002/6/2، کولن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نېغه راروانه زوروره ده
سترګو ده اخيستې له نظره ده

راغله زموږ چم ته کومه زانه ده
چرته سېل نه بېله لره بره ده

هغه ده زاړه چېنار کې کېناسته
ښکاري راته غومبر کړي کوتره ده

دلته مرغان ډېره موده نه راځي
پاتې دا د وخت ښکاري له شره ده

ماته ښاپېرۍ د کوه قاف ښکاري
يا د پامير زرکه سترګوره ده

لولپه دې نکړي ياره پام کوه
ډېر ګمان مې کېږي چې کوډګره ده

2003/6/3

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوله ماتېږي په رښتیا رښتیا ویلو
چې دا کېږي دلته نه دي د ویلو !

په ټوپک و هر څه کېږي منطق نشته
دا وګړي دي اخته په قتلولو

د افغان زړه عاطفې نه خالي شوی
سترې نشو د خپل ورور په ښخولو

چې د چا په قام کې مشر پاتې نشي
وي به یاره د هر چا د غربولو

2002/2/20
جرمني، کوروایلر

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دښتې شوې بورې هغه تورې شان کېږدۍ نشته
مینه مې پاتې شوه په دښتو کې کوچۍ نشته

ټوله صحرا د هیبتي انګازو ډکه شوله
رمې شپنو سره پناه شولې شپېلۍ نشته

د ارمانونو غوغا ګډه ده د ویر په کلي
وخت کړو تباه دې زمان په شان چلۍ نشته

زانو غړۍ دي اوږدې کړي خدا ېزده چېرې لاړې
د غرو لمنو کې اوس زرکې او سیسۍ نشته

لور د هر چا په لاس کې وینم ځي د ګلو لو ته
غرونو کې هم هغه نښترې او ثېړۍ نشته

ډکه ویاله به کلي منځ کې شنو فصلونو ته تله
چې ښکته پورته پکې تله هغه هیلۍ نشته

2001/3/8،
د راین په غاړه، خپله باغچه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه ستا د وران کلي کوڅو ته یم راغلی
راوادې ړوه سترګې څو ګېلو ته یم راغلی

رباب ستا په ډډ کې بیا سور اور دی لګېدلی
د ړنګې حجرې څنګ له څو ټپو ته یم راغلی

ښکاري مې د کاله کوترې غومبر غلي کړي
ګوګل مې لمبه کېږي اسوېلو ته یم راغلی

ساقي دا ځلې خیر دی ما د خوم په خوا کې پرېږده
یو ګوټ باندې څه کېږي سم غوپو ته یم راغلی

ما بې له هغه ځان، له خپلې مینې لوږی کړی
دا مینه پښتنه ده زه پښتو ته یم راغلی

د سرو شونډو په یاد مې خولګۍ وچه وچه کېږي
طواف کړمه له شمعې سرو لمبو ته یم راغلی

راټول د اوښکو څاڅکي کړه ډنډونه په لېمو کې
د یار د مړاو اوښکو څڅېدو ته یم راغلی

2002/5/9
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي يو بل سره دښمن شولو
هيلې په دې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په وير شهيدې ارواګانې شوې

ننګ او غېرت تللی ککرو نه دی
تورچم کې سوالګرې مې بيبيانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو يار
پاڼې د تاريخ يې تاڼې شوې

2002/1/3،
کولن راين

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وګنده خپل زړه دې زما زړه سره
څه وکړم دې څيرې ګرېوانه سره

څو پورې به داسې لېونی ګرځم
دا به څنګه ښه شي چې شو مله سره

غشي مې په زړه رسا خوړلي دي
مړ يمه قرانګو يوه کاته سره

چېرته مې له ځانه پام کړه بېل نکړې
تل به دواړه کړو د زړه خواله سره

غوږ کې د يار دا خبره ونيسه
کله زړه ښه نه کړې بېلتانه سره

1382/2/4

راين، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستوري به څه کړو چې په سر زمونږ اسمان نشته
زړونه لرو مينه کولی شو جانان نشته

د ښو غشو دې سينه سورۍ سورۍ کړه راته
په زړګي سخت اشنا په ما باندې خپګان نشته

مينې ته کله غمازان مونږه پرېږدي کلي کې
کوڅې دي شاړې پکې هغسې ياران نشته

هم پښتنې بيبيانې چېرغواړي پردو کوڅو کې
پخپل وطن يې چرته کور کلی ودان نشته

هر چا په مونږه باندې ښه دا خپله خوا يخه کړه
درقيبانو زړو کې پاتې اوس ارمان نشته

د بې وسۍ اسويلي يار ه ستا له خولې نه خېژي
دومره رټلی چېرې خدايږو ستا پښان نشته

2002/11/6، دکوروايلر جزيرې

داغونه

چې په زړه مې راوربږي خود به ژاړم
د وطن د ګوګل سره پرهرونه

د کونړ د غرو نښترې راته ژاړي
خپل پردو پسې رااخيستي دي تبرونه

د افغان ټوله ملي شتمني لوټ شوه
د پاريس په بازار خرڅ شول لعلونه

ځئ مرغانو ځالې بل وطن ته يوسئ
مور په نورو دي پلورلي ځنګلونه

ژوند مې کلک رانيول شوی له مرۍ نه
رااوړده شول د هر چا ورته لاسونه

نازل شوې مې په کور لويه بلا ده
له پخوا نه يې چيچل راته غابنونه

اوس نو سر له غره سره نشم جنګولی
د يار پاتې شول په زړه سوي داغونه

2001/8/17

کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه

که تول یو شئ پښتنو ښه به درانه شئ
په پښتو وکړئ کسم چې پښتانه شئ

د مودو قبیلوي لانجې کړئ غوڅې
د پردو لارو نه بس دی راستانه شئ

لیک او لوست پخپله ژبه باندې وکړئ
په پردۍ ژبه توتي غوندې رانه شئ

علم و فن باندې به خلاص شئ جهالت نه
زیاتې شرم دی چې وروسته له چا نه شئ

یار کړي تاسو ته منت پښتنو وروڼو
وکړئ ځان سره لږ سوچ بې حیا نه شئ

2005/6/2

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د محمدا جان یار چاپ شوي آثار

1.	کوکارۍ	شعري ټولګه
2.	سره ډولۍ	د لنډو کیسو مجموعه
3.	د کونړ تاترې	تحقیقي او تاریخي اثر
4.	ویر	شعري ټولګه
5.	ترلې کڅوړه	د لنډو کیسو ټولګه
6.	د لیلی دښته	ناول (سترګو لیدلی حال)
7.	څانګه	ناول
8.	هوسۍ	ناول
9.	په قربان	شعري ټولګه. همدا آثر

چاپ ته چمتو اثار

10.	ګلاب او پرښته	ناول
11.	سفرنامه	سفرونه
12.	کلونه تالانونه	ناول

(c) ketabton.com: The Digital Library

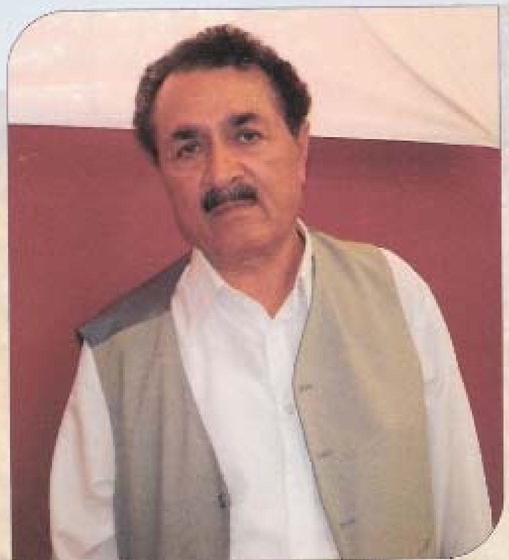

محمدا جان یار د عبدالله جان زوی، د کونړ ولایت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸ھ ش کال کې زېږېدلی دی. په خټه د ماموندو میرجانخېل پښتون دی. لومړنۍ او منځنۍ زده کړه یې په کونړ کې او لوړې زده کړې یې د کابل پوهنتون د تاریخ او فلسفې په پوهنځي کې کړې دي. لس کاله یې په بېلابېلو ولایتونو کې د هېواد د زامنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموریت دولس کلنه دوره یې په کابل پوهنتون، فوایدِ عامې او قبایلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموریت کې دویمې رتبې ته رسېدلی و، چې ماموریت یې پرېښود او المان ته یې سیاسي پناه راوړه.

له زلمیتوبه یې په شعر ویلو لاس پورې کړی دی او د شعر سره سره یې په نثر، لنډې کیسې او ناول لیکلو هم خپل ازمېښت کړی دی.

چاپچاري: د دانش خپرندويي ټولنې تخنيکي څانګه ـ پېښور
Tel/Fax:+92-91-2564513/E-mail:danish2000@yahoo.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library